

Nimeke	Tavaramerkin oikeudellinen suoja-ala ja tavaramerkin käyttö verkkotunnuksessa
Alanimeke Rinnakkaisnimeke	
Tekijä(t)	Pakarinen, Mia
Yhteisötekijä Toimeksiantaja	
Sarja, numero Julkaisu-aika	IPR Series A:2 Helmikuu 2006 (alkuper. huhtikuu 2004)
Koko Julkaisun tyyppi Tutkimusprojekti	xxii + 173 sivua, 702 kB (pdf) PDF
Opinnäyte Tieteell. arvioitu (Refereed)	Lisensiaatintyö
Kieli Kokous	Suomi
Julkaisija Huomautuksia	IPR University Center Lisensiaatintyö valmistui huhtikuussa 2004 (Helsingin yliopiston oikeustieteellisessä tiedekunnassa). Pdf-versioon on helmikuussa 2006 tehty muutamia päivityksiä.

Tiivistelmä (MP/2004):

Tutkimuksessa selvitetään, miten tavaramerkin oikeudellinen suoja-ala määräytyy voimassaolevan oikeuden (Suomi, EU) mukaan. Tutkimuksessa esitellään tavaramerkin käyttöä koskevia normeja ja oikeuskäytäntöä Suomessa sekä yhteisön oikeudessa.

Tutkimuksessa tarkastellaan erityisesti tavaramerkin oikeudellista suoja-alaa suhteessa merkin käyttöön verkkotunnuksena tai sen osana. Tutkimuksen kohteena ovat tältä osin UDRP (Uniform Dispute Resolution Policy) -menettelyssä annetut verkkotunnuksen rekisteröintiä koskevat ratkaisut. Tutkimuksen kohteeksi on oikeudellisen analyysin perusteella valittu erityisesti sellaisia UDRP-ratkaisuja, joissa liikutaan tavaramerkin oikeudellisen suoja-alan rajoilla. Tutkimuksessa selvitetään millaisia käytännön tilanteita tavaramerkin ja verkkotunnuksen oikeudelliseen konfliktiin voi sisältyä, miten näitä tilanteita on ratkaistu UDRP-menettelyssä ja toisaalta, miten niitä olisi voitu ratkaista, jos olisi sovellettu voimassaolevia tavaramerkkioikeudellisia normeja.

Tutkimuksen mukaan tavaramerkkioikeudessa näyttää vallitsevan suojan laajentamistendenssi erityisesti koskien laajalti tunnettuja tavaramerkkejä. Tavaramerkkioikeudessa on myös viime aikoina korostettu tilannekohtaisen arvion tärkeyttä. Suoja-alan laajentaminen ja myös tilannekohtaisen arvioinnin tärkeyden korostaminen vaikeuttavat kuitenkin tavaramerkkioikeudellisen suojan ennakoitavuutta ja voivat jo senkin vuoksi olla ristiriidassa tavaramerkkinormistolle asetettujen ohjaustavoitteiden kanssa. Toisaalta tutkituissa UDRP-tapauksissa on tavaramerkkien oikeudenhaltijoille annettu suojaa, joka ulottuu vielä voimassaolevan oikeuden mukaista suoja-alakiin laajemmaksi ja jonka antamista ei aina myöskään UDRP-säännösten perusteella voida pitää tarkoituksenmukaisena. Erityisen huolestuttavaa on se, että tutkituissa UDRP-ratkaisuissa tavaramerkkioikeudellisen yksinoikeuden on katsottu ulottuvan myös alueelle, jossa se kaventaa sananvapautta ja oikeutta toisen tavaramerkin informatiiviseen käyttöön.

Tutkimuksen mukaan tavaramerkkioikeudessa tulisi kiinnittää enemmän huomiota tavaramerkin informaatioarvoon ja muiden tahojen kuin tavaramerkin oikeudenhaltijan oikeuteen käyttää merkkiä informatiivisessa tarkoituksessa. Tarkastelemalla tavaramerkin informaatioarvoa voidaan selkeämmin havaita, mitä erilaisia, myös muita kuin tavaramerkin oikeudenhaltijaa koskevia oikeussuojan tarpeita tavaramerkkioikeudelliseen yksinoikeuteen liittyy. Erityisen tärkeää on huomioida sekä tavaramerkin että verkkotunnuksen rooli informaation välittäjänä ja turvata sananvapauden toteutuminen.